

[Oluf Pedersen.]

om der for en voldgift bør gives visse retningslinier, der hindrer, at den kommer til at modvirke en løsning af konflikterne gennem forhandling. Vi mener, at forhandlinger, hvor man taler sig tilrette, bør være hovedreglen ved fastsættelse af arbejdsvilkår, men man kan overveje, om det er muligt at udforme en fast lovgivning, så den netop kommer til at bevirke, at der opnås resultater ved overenskomst — resultater, der bygger på argumenter fremfor på truslen om at gå ud og slå ihjel.

Jeg kan derfor anbefale lovforslaget til udvalgsbehandling.

Hans Rasmussen: Jeg kan fuldtud tilslutte mig de udtalelser, mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Carl P. Jensen, har fremsat, men jeg vil gerne i dette vigtige spørgsmål, som er af fundamental betydning for arbejdsmarkedets organisationer, have lov til at understrege et par ting.

Hvis vi skuer rundt i verden, ser vi, at man i nogle lande adskillige gange har forsøgt med statsindgreb, og i alle de demokratiske lande — altså ikke i de lande, der er styret ved diktatur, og hvor arbejds- og lønbetaelserne jo bliver afgjort på en vis facon, som vi ikke kan godtage i dette land — har man ikke gjort særlig gode erfaringer dermed. I New Zealand, hvor voldgiftstanken har været mest anvendt, er det gerne gået sådan, at den af parterne, som er blevet underkendt i den tvungne voldgiftsret, har været utilfreds, og der er blevet uro på arbejdsmarkedet. Det er vel givet, at hvis arbejderne får medhold i de krav, de har fremsat, vil der være relativ ro i deres lejr, medens på den anden side arbejdsgiverne er utilfredse, og omvendt, hvis kendelsen går arbejderne imod. Et af de seneste tilfælde, vi kender, er fra Norge, hvor man havde et lønnævn kort efter krigens afslutning med det formål at bringe ro i erhvervslivet. Der rådede dengang ekstraordinære forhold i Norge. Nu er man gået bort fra lønnævnet, og begge parter skal nu indvilge i at underkaste sig en afgørelse fra lønnævnet, hvis det skal træde i virksomhed.

Jeg studsede over en betragtning, det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard fremsatte om, at den siddende statsminister til

enhver tid skulle kunne bruge loven, således som den nu var affattet. Det vil med andre ord sige, at man foreslår at bruge løn- og arbejdsbetaelserne som kasterbold på den politiske arena. Jeg tror ikke, det vil være klogt af lovgivningsmagten at begynde på det. Vel er det rigtigt, at vi nogle enkelte gange — måske for mange gange — har været med til indgreb på arbejdsmarkedet, og det er rigtigt, at mit parti i disse tilfælde har ment, at landet var i visse vanskeligheder, og at man ikke uden videre skulle tage en arbejdskamp. Men som forholdene er, måtte vi, hvis vi skulle række hånd til en sådan lovgivning, give tilslutning til det rent principielle i den, d. v. s. at socialdemokratiet skulle gå ind for voldgift i arbejdsstridigheder, og noget sådant tror jeg ikke man kan forlange af os. For er det ikke også sådan, at lovgivningsmagten ved at engagere sig på et område som dette også vil få forpligtelser i den anden retning? Hvis der f. eks. kommer til at foreligge kendelser for en del af erhvervslivet og dette så ikke længere er i stand til økonomisk at klare sig, kan så ikke det samme erhvervsliv komme til lovgivningsmagten og kræve at få sine priser og sin produktion garanteret? Mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Carl P. Jensen, sagde meget rigtigt, at arbejds lønnen er også en omkostning, og forsåvidt arbejds lønnen ikke kan dække livsfornødenhederne, ville arbejderne på samme måde kunne komme til lovgivningsmagten og kræve tillæg af forskellig art.

Jeg peger også på sikringen af arbejdsroen. Hvis begge parter frivilligt accepterer en overenskomst, er der ingen tvivl om, at arbejdsroen dermed vil være bedst sikret, og det kunne tænkes, at hvis man dikterer parterne arbejds- og løn vilkårene, bliver der ikke den samme arbejdsro, hvilket kan blive farligt, også i et demokratisk samfund, hvor vi iøvrigt gennem vor lovgivning tager sigte på at sætte produktionsfremmende foranstaltninger i værk, fordi vi ved, at fremgang i produktionen nu engang er det vigtigste for hele den danske befolkning.

Man må jo også spørge, om en lovgivning på dette område ikke faktisk er i strid med de tendenser, der gør sig gældende i hele den borgerlige lejr, hvor man stadig advarer imod at lovgive på områder, hvor lovgivning